

Мельник К. Г.
студент;
Воржакова Ю. П.
канд. екон. наук
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
м. Київ, Україна

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ

Бізнес-процес – це сукупність видів діяльності та завдань, виконання яких необхідне для реалізації продукту або послуги. Процес повинен включати у себе чітко визначені входи та єдиний вихід.

Процеси повинні бути побудовані таким чином, щоб забезпечити найнижчу собівартість і найвищу цінність для клієнтів, виключаючи зайву діяльність. Для забезпечення ефективності, на кожному етапі має бути відповідальна особа.

Існує 3 види процесів [2]:

1. Основні: спрямовані на виробництво товарів і послуг для кінцевого споживача. Саме вони створюють додаткову вартість продукту, результатом таких процесів є цінність кінцевого продукту.

2. Допоміжні: забезпечують виробничий процес ресурсами та дають змогу виконувати основні процеси.

3. Процеси управління пов'язані з питаннями контролю та організації робіт.

Стрімкий розвиток науково-технічного прогресу та перехід до цифровізації зумовлює необхідність підприємств змінювати підходи до управління бізнес-процесами, поглиблюючись у діджиталізацію та новітні технології. До першочергових бізнес-процесів можна віднести: створення ціннісної пропозиції, управління якістю, кадрами, виробництвом, фінансовою, логістичною та маркетинговою складовою.

Виділяють три основні етапи розвитку технологій: ІТ-майстерність, ІТ-індустріалізація та діджиталізація. Детальніше на рисунку 1:

Рисунок 1 - Особливості етапів розвитку технологій

Джерело: розроблено авторами

З плином часу, на заміну ІТ-майстерності прийшла ІТ-індустріалізація, з принципово різними особливостями та результатами. Зараз ми знаходимося на межі переходу від етапу ІТ-індустріалізації до діджиталізації, тож важливо вчасно змінити підходи. Перехід до автоматизації та діджиталізації сприяє підвищенню ефективності виробництва, вдосконаленню методів управління та забезпечує підтримку рівня конкурентоспроможності [3]. Діджиталізація розглядається як прийняття та впровадження цифрових технологій для модифікації бізнес-моделі. Метою є створення цінності від використання нових, прогресивних технологій за допомогою цифрової мережевої динаміки та гігантського цифрового потоку інформації.

Діджиталізація бізнес-процесів – це оптимізація ресурсного потенціалу компанії для підвищення ефективності виконання завдань, шляхом впровадження новітніх технологій у бізнес-процеси. Прояв діджиталізації може бути виражений у вигляді цифровізації робочих місць, з використанням інструментів, таких як мобільні пристрої, технології, Інтернет-мережі для уніфікованої комунікації та незалежності від локації. Цифровізація вимагає більших підходів, ніж просто оцифровані дані. Список процедур, що можна діджиталізувати, дуже великий, починаючи від цифровізації виробничих процесів, контролю виконання робіт та якості продукції, комунікації з командою і клієнтами, завершуючи логістикою та поставками. Впровадження таких змін – це перехід до цифрового бізнесу шляхом створення нових потоків цифрових доходів і пропозицій. Реінжиніринг бізнес-процесів дозволить реорганізувати методи/стратегії роботи, щоб збільшити дохід компанії (рис. 2).

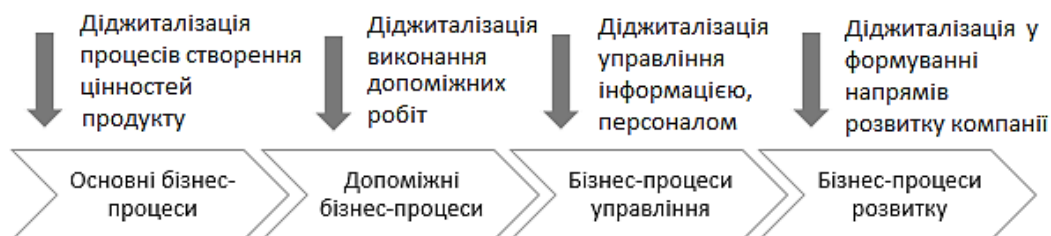

Рисунок 2 - Місце діджиталізації серед моделі виконання бізнес-процесів
Джерело: сформовано автором

Діджиталізація бізнес-процесів дозволить фіксувати внесені зміни із зазначенням усіх деталей, щоб менеджери могли контролювати якість виконання кожного з етапів. Таким чином, внесення змін буде супроводжуватися мінімальними витратами часу та зусиль, і веденням більш прозорого бізнесу. Логіко-структурна схема діджиталізації бізнес-процесів представлена на рисунку 3.

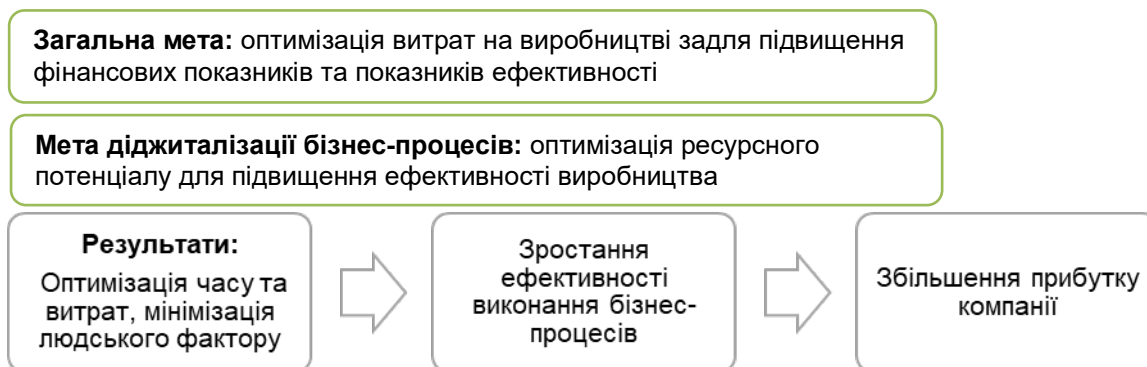

Рисунок 3 - Логіко-структурна схема діджиталізації бізнес-процесів
Джерело: розроблено авторами

В основі бізнес-процесів лежить аналіз та обробка великого обсягу інформації задля прийняття управлінських рішень, який займає значний час [4]. Одним зі шляхів діджиталізації процесів обробки та аналізу даних є, наприклад, використання штучного інтелекту. Штучний інтелект (AI) – це моделювання процесів інтелекту людини за допомогою комп'ютерних систем. Ці процеси включають навчання, міркування та самокорекцію. Такий підхід до діджиталізації бізнес-процесів дозволить оптимізувати час та витрати, мінімізувати людський фактор, підвищити обсяги реалізації продукції, знизити собівартість та забезпечити збільшення прибутку, покращити фінансовий стан компанії.

Література:

1. Гавриленко Т.В., Павленко Л.К. Бізнес-процеси підприємства: сутність, класифікація та оптимізація. *Вісник КНУТД* № 18. 2008. С. 49-56
2. Виноградова О.В. Реінжиніринг бізнес-процесів у сучасному менеджменті: Монографія. ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського. 2005. С. 195.
3. Хаммер М., Чампи Дж. Реінжиніринг корпорації: Маніфест революції в бізнесі. Пер. с англ. Ю.Е. Корнилович. – 2-е вид. 2007. С. 288.
4. Войнов І.В. Моделювання економічних систем і процесів. Досвід побудови ARIS-моделей. 2002. С. 392.